Lieta Nr. A42546107
SKA – 227/2010

S P R I E D U M S

Rīgā 2010.gada 17.jūnijā

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese V.Kakste
senators A.Guļāns
senatore R.Vīduša

piedaloties pieteicējas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Joker Ltd.” pārstāvjiem *I.C.* un *Ģ.L.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Joker Ltd.” pieteikumu par Madonas pilsētas domes 2007.gada 31.maija lēmuma atcelšanu, sakarā ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Joker Ltd.” kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2009.gada 10.novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Madonas pilsētas dome ar 2007.gada 31.maija lēmumu atcēla pieteicējai SIA „Joker Ltd.” izsniegto atļauju spēļu zāles darbībai */adrese/*, nosakot, ka atļauja zaudē spēku pēc pieciem gadiem.

[2] Pieteicēja iesniedza pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot atcelt Madonas pilsētas domes 2007.gada 31.maija lēmumu.

[3] Administratīvā rajona tiesa ar 2008.gada 27.novembra spriedumu pieteikumu noraidīja.

Spriedumā norādīti tālāk minētie argumenti.

[3.1] No Azartspēļu un izložu likuma (turpmāk – Azartspēļu likums) 2. un 42.panta izriet, ka obligāts priekšnosacījums atļaujas izsniegšanai azartspēļu organizēšanai konkrētās telpās, kas atrodas pašvaldības teritorijā, ir iespējamā valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskāruma izvērtējums. Pašvaldībai, vērtējot aizskārumu, ir rīcības brīvība.

[3.2] Pašvaldības dome ir tiesīga patstāvīgi pieņemt lēmumus pašvaldības iedzīvotāju interesēs, izņemot likuma „Par pašvaldībām" 61.[1]panta otrajā daļā minētos gadījumus, kad iedzīvotāju viedokļa noskaidrošana ir obligāta. Tomēr arī šajā gadījumā viedoklim ir pakārtota (konsultatīva) nozīme, tādēļ pašvaldības organizētas publiskas apspriešanas rezultāti kā vienīgais arguments nav uzskatāms par pietiekamu lēmuma pamatojumu.

[3.3] Kā secināms no Azartspēļu likuma 37.panta, likumdevējs kā riska faktorus ir paredzējis sabiedriskās kārtības un drošības apdraudējumu azartspēļu organizācijas vietās un iespēju iegūt atkarību no azartspēlēm. Tomēr Azartspēļu likuma 37.pantā uzliktie pienākumi azartspēļu organizētājiem neizslēdz minētos riska faktorus. Šo riska faktoru pastāvēšana uzskatāma par būtisku sabiedrības apdraudējumu (būtisku valsts un pašvaldības iedzīvotāju interešu aizskārumu). Tādēļ, izvērtējot interešu aizskārumu, pašvaldībai jāizvērtē azartspēļu organizēšanas vietai līdzās un tuvākajā apkārtnē esošo ēku funkcionālo pielietojumu, sabiedriskas nozīmes objektu izvietojumu, tādējādi nosakot iedzīvotāju pārvietošanās intensitāti attiecīgajā apkārtnē.

[3.4] Konkrētajā gadījumā azartspēļu organizēšanas vieta atrodas daudzdzīvokļu dzīvojamā mājā, kuras apkārtnē atrodas citas dzīvojamās mājas, izglītības un kultūras iestādes, tādēļ šī teritorija ir pielīdzināma Azartspēļu likuma 41.panta otrās daļas 7. un 10.punktā norādītajām vietām, attiecībā uz kurām atļaujas izsniegšana ir aizliegta. Pašvaldība ir vērtējusi iespējamos riska faktorus, kā arī ņēmusi vērā iedzīvotāju viedokli. Tiesas ieskatā', pašvaldība ir izvērtējusi un pamatojusi iedzīvotāju interešu aizskārumu, un pamatoti atcēlusi atļauju azartspēļu organizēšanai.

[3.5] No Azartspēļu likuma 42.panta ceturtās un sestās daļas un 87.panta trešās daļas izriet, ka likumdevējs ir paredzējis tiesības pašvaldībai, kuras teritorijā atrodas azartspēļu organizēšanas vieta, konstatējot būtisku valsts un attiecīgās pašvaldības iedzīvotāju interešu aizskārumu, atcelt jau izsniegtu atļauju azartspēļu organizēšanai konkrētajās telpās.

Konkrētajā gadījumā no atļaujas izsniegšanas brīža līdz pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas brīdim ir būtiski mainījusies tiesiskā situācija, proti, 2006.gada 1.janvārī stājās spēkā Azartspēļu likums, kurā likumdevējs noteica ierobežojumus attiecībā uz

azartspēļu organizēšanas vietām (konstatējot ierobežojumus, pašvaldībai bija jāizdod obligātais administratīvais akts). Ar 2006.gada 8.jūnija grozījumiem minētajā likumā tika paplašinātas pašvaldību pilnvaras izdot satura izvēles administratīvo aktu, izvērtējot, vai azartspēļu organizēšana konkrētajā vietā nerada būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu. Likums tika papildināts ar normu (42.panta sestā daļa), kura uzlika pienākumu pašvaldībai izvērtēt jau esošas azartspēļu organizēšanas vietas pieļaujamību un piešķīra pašvaldībai tiesības lemt par jau izsniegtas atļaujas atcelšanu. Tādējādi, saņemot iedzīvotāju iesniegumus par spēļu zāles slēgšanu, pašvaldība pamatoti izvērtēja iedzīvotāju interešu aizskārumu, vienlaikus lemjot par pieteicējai izsniegtās atļaujas anulēšanu. Turklāt pieteicējai nav liegta iespēja nodarboties ar izvēlēto komercdarbību vispār, bet gan tikai konkrētajā vietā.

[3.6] Nav pamatots pieteicējas arguments, ka papildus iedzīvotāju interešu aizskārumam nepieciešams konstatēt arī būtisku valsts interešu aizskārumu. Valstij nav savu interešu.

[3.7] Pašvaldības iedzīvotāji ir arī valsts iedzīvotāji. Konstatējot būtisku attiecīgās pašvaldības iedzīvotāju interešu aizskārumu, ir konstatēts arī valsts iedzīvotāju interešu aizskārums. Cilvēka veselības aizsardzība un tiesības dzīvot labvēlīgā vidē ir uzskatāmas par būtiskām interesēm. Izmantojot tiesību normu vēsturisko interpretācijas metodi, secināms, ka likumdevējs ir vēlējies, lai pašvaldība izvērtē vietas, kurā plānots atvērt spēļu zāli, atbilstību iedzīvotāju interesēm, paredzot iespēju slēgt jau darbojošās spēļu zāles, ja tās atrodas, citastarp, izglītības vai kultūras iestāžu tuvumā.

[4] Izskatot lietu sakarā ar pieteicējas apelācijas sūdzību, Administratīvā apgabaltiesa ar 2009.gada 10.novembra spriedumu pieteikumu noraidīja, pievienojoties pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai un papildus norādot tālāk minētos argumentus.

[4.1] Pašvaldība nepamatoti vērtējusi to, vai konkrētā azartspēļu atrašanās vieta ir pielīdzināma Azartspēļu likuma 41.panta otrajā daļā norādītajām vietā. Pamats atļaujas atcelšanai ir konkrētās spēļu zāles atrašanās vietas izvērtējums saistībā ar visiem lietas apstākļiem kopumā, no kā jāizriet būtiskam valsts un pašvaldības iedzīvotāju interešu aizskārumam.

[4.2] Lēmumā norādītais pamatojums ir pietiekams būtiska valsts un Madonas pašvaldības iedzīvotāju interešu aizskāruma konstatēšanai. Spēļu zāles atrašanās vieta pilsētas centrā, tuvu izglītības un kultūras iestādēm, kur ir intensīva iedzīvotāju kustība un visapkārt atrodas daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas, nozīmē, ka spēļu zāle ietekmē lielas iedzīvotāju daļas ikdienas dzīvi. Tāpat jāņem vērā, ka pret zāles atrašanās vietu iebildis

liels pašvaldības iedzīvotāju skaits. Secināms, ka sabiedrības interešu aizskārums bija tik nozīmīgs, ka pašvaldība pamatoti pieņēma pārsūdzēto lēmumu.

[4.3] Pieteicēja uzskata, ka pašvaldība nepamatoti vērtējusi iespējamo azartspēļu atkarības risku un sakarība starp cilvēku daudzumu un atkarībām ir apšaubāma. Šis arguments nav pamatots. Likumdevējs ir noteicis ierobežojumus azartspēļu organizēšanai ar mērķi aizsargāt sabiedrības intereses, kurās ietilpst arī azartspēļu atkarības ierobežošana. Tādēļ pašvaldībai bija tiesības ņemt vērā konkrētās spēļu zāles atrašanās vietu un vērtēt, vai tādējādi netiek veicināta azartspēļu atkarība. Šādam vērtējumam bija būtiski konkrētās vietas apstākļi, nevis informācija no pacientu reģistra vai sabiedriskās domas izpētes rezultāti, kas attiecas uz situāciju valstī kopumā.

[4.4] Lietā nav nozīmes tam, ka pieteicējas spēļu zālē nav konstatēti normatīvo aktu pārkāpumi. Pašvaldība ir konstatējusi, ka sabiedrības interešu būtisku aizskārumu rada spēļu zāles īpašais raksturs un tās atrašanās konkrētā vietā, nevis pieteicējas rīcība vai pārkāpumi.

[4.5] Pieteicējas interešu ierobežojums ir samērīgs, jo ar atļaujas atcelšanu tiek aizsargātas iedzīvotāju tiesības, bet lēmums par atļaujas anulēšanu stājas spēkā tikai pēc pieciem gadiem. Tātad pieteicēja var pārorientēt savu uzņēmējdarbību, neciešot lielus finansiālus zaudējumus.

[5] Pieteicēja par Administratīvās apgabaltiesas 2009.gada 10.novembra spriedumu iesniedza kasācijas sūdzību, norādot tālāk minētos argumentus.

[5.1] Tiesa paplašināti interpretējusi Azartspēļu likuma 42.panta sesto daļu. Lai varētu piemērot minēto normu, jābūt konkrētiem pierādījumiem, ka azartspēļu organizēšana rada būtisku valsts un pašvaldības iedzīvotāju interešu aizskārumu.

[5.2] Analizējot azartspēļu organizētājam uzliktos pienākumus, secināms, ka nepilngadīgo personu iekļūšana spēļu zālē nav iespējama, videonovērošana nodrošina iedzīvotāju drošību spēļu zālē un ārpus tās, savukārt ar reklāmu par azartspēļu kaitīgo ietekmi persona tiek brīdināta par iespējamām sekām. Ar vispārīgu pieņēmumu par azartspēļu kaitīgo ietekmi uz sabiedrību un atrašanās vietu pašvaldība nav pierādījusi, ka spēļu zāle rada būtisku kaitējumu sabiedrības interesēm.

[5.3] Tiesa nav novērtējusi pieteicējas iesniegtos pierādījumus, proti, Veselības statistikas un medicīnas tehnoloģiju valsts aģentūras izziņu un sabiedriskās domas izpētes rezultātus.

[6] Pieteicējas pārstāvji tiesas sēdē uzturēja kasācijas sūdzību. Atbildētājas pusē pieaicinātās iestādes pārstāvis uz tiesas sēdi neieradās. Par tiesas sēdi paziņots. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 342.pantam, Senāts nolēma izskatīt lietu bez iestādes pārstāvja piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa

[7] Azartspēļu likuma 41.panta otrā daļa noteic, ka azartspēles nav atļauts organizēt valsts iestādēs; baznīcās un kulta celtnēs; ārstniecības un izglītības iestāžu ēkās; aptiekās, pasta struktūrvienībās vai kredītiestādēs; publisko pasākumu rīkošanas vietās šo pasākumu norises laikā, izņemot totalizatoru un derības; teritorijās, kurām noteiktā kārtībā piešķirts tirgus statuss; veikalos, kultūras iestādēs, dzelzceļa stacijās, autoostās, lidostās, ostās, izņemot spēļu zāles, totalizatoru vai derību likmju pieņemšanas vietas, kas izveidotas ar būvkonstrukcijām norobežotās telpās ar atsevišķu ieeju tikai no ārpuses; bāros un kafejnīcās, izņemot totalizatoru un derības; dienesta viesnīcās; ēkās, kurās ir dzīvokļi un ieeja uz tiem no ēkas ārpuses ir kopēja ar ieeju uz azartspēļu organizēšanas vietu

Azartspēļu likuma 42.panta otrā daļa noteic, ka, saņēmusi azartspēļu organizatora iesniegumu par azartspēļu organizēšanu konkrētās telpās, pašvaldība izvērtē iesniegumā minētās azartspēļu vietas atbilstību šā likuma 41.panta otrajā daļā noteiktajiem ierobežojumiem. Ja iesniegumā norādīta vieta, uz kuru attiecas vismaz viens no šā likuma 41.panta otrajā daļā noteiktajiem ierobežojumiem, pašvaldība atsaka atļaujas izsniegšanu.

Šā panta trešā daļa noteic, ja azartspēles paredzēts rīkot vietā, uz kuru nav attiecināmi šā likuma 41.panta otrajā daļā noteiktie ierobežojumi, par atļauju organizēt azartspēles katrā konkrētajā gadījumā lemj pašvaldības dome (padome), izvērtējot to, vai azartspēļu organizēšana konkrētajā vietā nerada būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu.

Šā panta ceturtā daļa noteic, ka pašvaldība atļauju atvērt kazino, spēļu zāli, bingo zāli, totalizatoru vai derību likmju pieņemšanas vietu un organizēt attiecīgās azartspēles konkrētajās telpās izsniedz uz nenoteiktu laiku. Izsniegtā atļauja zaudē spēku šā panta sestajā daļā paredzētajā gadījumā, ievērojot septītajā un astotajā daļā noteikto kārtību.

Ja azartspēļu organizēšana konkrētajā vietā rada būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu, pašvaldības dome (padome) ar motivētu lēmumu ir tiesīga atcelt izsniegto atļauju atvērt kazino, spēļu zāli, bingo zāli, totalizatoru vai derību likmju pieņemšanas vietu un organizēt attiecīgās azartspēles konkrētajās telpās (42.panta sestā daļa). Šā panta sestajā daļā minētajā gadījumā

pašvaldības izsniegtā atļauja atvērt kazino, spēļu zāli, bingo zāli, totalizatoru vai derību likmju pieņemšanas vietu un organizēt attiecīgās azartspēles konkrētajās telpās zaudē spēku pēc pieciem gadiem, skaitot no attiecīgā domes (padomes) lēmuma spēkā stāšanās dienas (42.panta septītā daļa).

No šā tiesiskā regulējuma ir secināms, ka likumdevējs ir noteicis konkrētas nozīmes vietas, kurās azartspēles nav organizējamas (41.panta otrā daļa). Attiecībā uz šiem gadījumiem likumdevējs pats jau ir izdarījis apsvērumus azartspēļu organizēšanas ierobežojuma attaisnojumam. Tomēr iepriekš minētā tiesību norma azartspēļu rīkošanas aizlieguma gadījumus nenoteic izsmeļoši, jo likumdevējs ir noteicis pašvaldību tiesības atteikt (42.panta trešā daļa) atļaujas izsniegšanu azartspēļu organizēšanai vai atcelt jau iepriekš izsniegtu atļauju (42.panta sestā daļa) arī citos likumā tieši neparedzētos gadījumos. Tādēļ apstākļu noskaidrošana un novērtēšana, proti, vai azartspēļu organizēšana konkrētā vietā rada būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu, ir jāveic iestādei.

[8] Pašvaldību kompetence ierobežot azartspēļu organizēšanu, ja tās rada iedzīvotāju interešu būtisku aizskārumu, noteikta ar grozījumiem Azartspēļu likumā, kuri stājās spēkā 2006.gada 4.jūlijā.

No šo grozījumu likumprojekta anotācijas redzams, ka grozījumu iemesls bijis sabiedrības nelabvēlīga un neapmierināta attieksme pret azartspēlēm kā komercdarbības veidu. Tāpēc atzīts par nepieciešamu noteikt paaugstinātas ierobežojošas prasības pret šo nozari, samazinot to izplatību un sabiedrisko pieejamību, kā arī paaugstinot kvalitātes prasības pret šīs nozares piedāvāto pakalpojumu kvalitāti un drošumu. Grozījumi vērsti citastarp uz sabiedrības interešu līdzsvarošanu – vēlmi ierobežot azartspēles no vienas puses, un vēlmi izmantot šos pakalpojumus un organizēt azartspēles no otras puses. Ietekmējot azartspēļu iekārtu, spēļu vietu skaitu, to izvietojumu un pieejamību visā Latvijas teritorijā, tiktu palielināta konkurence azartspēļu organizētāju vidū, nodrošināti kvalitatīvāki pakalpojumi, sekmēta azartspēļu organizēšanas vietu vides sakārtošana, ar šo komercdarbības veidu saistīto risku sabiedrībai mazināšana (*sk.* *http://www.saeima.lv/saeima8/lasa?dd=LP1419_0*).

No minētā ir secināms, ka likumdevējs, apzinoties sabiedrības atšķirīgo attieksmi pret azartspēlēm un azartspēļu negatīvo ietekmi, vēlējās līdzsvarot to personu intereses, kuri piedāvā azartspēļu pakalpojumus un apzināti tos izmanto, ar tās sabiedrības daļas interesēm, kurai šādi pakalpojumi nav pieņemami un ir viņu intereses aizskaroši. Grozījumi ir vērsti tieši uz tās sabiedrības daļas interešu aizsardzību, kuras nevajadzīgi un

negatīvi varētu tikt ietekmētas, jo iepriekš šāda aizsardzība nav bijusi pietiekama. Likumdevējs tādēļ ir pieļāvis, ka attiecīgo pakalpojumu vietu skaits var tikt būtiski samazināts un izvietojums pārstrukturēts atbilstoši sabiedrības interesēm. Tā kā vietējā pašvaldība objektīvi vislabāk pārzina attiecīgās administratīvās teritorijas apstākļus un atbilstoši tiem spēj novērtēt attiecīgas darbības riskus, kompetence izšķirt jautājumu, kuros gadījumos šis komercdarbības veids ir atļaujams konkrētā vietā un kuros nav, ir nodota tieši pašvaldībām.

[9] Pieņemot likuma grozījumus, strīdīgs bijis jautājums, kādā veidā pašvaldībām tām nodoto kompetenci vajadzētu īstenot.

Azartspēļu likuma 42.panta grozījumu izstrādes un apspriešanas laikā (*sk. http://www.saeima.lv)* tika izvirzīti vairāki priekšlikumi tostarp pašvaldību tiesības noteikt teritorijas, kurās aizliegts vai atļauts organizēt azartspēles. Tādējādi pašvaldības teritorijā paredzētu noteiktu rajonu (rajonus), kur var organizēt azartspēles un saņemt šādus pakalpojumus, vienlaikus izslēdzot azartspēļu vietu izvietojuma gadījuma faktoru.

Savukārt, apspriežot tiesību normas redakciju tās pieņemtajā variantā, citastarp tika norādīts, ka pašvaldībai ir tiesības ievērot jebkuru principu, arī to, ka azartspēles varētu būt koncentrētas vienā vietā. Atbalstu neguva priekšlikums noteikt pašvaldību tiesības šos jautājumus regulēt saistošajos noteikumos, atsaucoties arī uz apstākli, ka tādējādi pašvaldību lēmumu pieņemšanas procedūra būtu pārlieku apgrūtināta un sarežģīta. Vienlaikus tika norādīts, ka normas redakcija, nosakot pašvaldības kompetenci katrā konkrētā gadījumā vērtēt iedzīvotāju interešu aizskāruma esību un būtiskumu, pašvaldībām dod lielāku rīcības brīvību un neizslēdz pašvaldības tiesības noteikt teritorijas, kurās azartspēļu rīkošana ir pieļaujama.

No spēkā esošās normas redakcijas secināms, ka pašvaldībai sabiedrības intereses jāvērtē, aplūkojot konkrētu azartspēļu organizēšanas vietu. Likumdevējs pašvaldībām piešķīris tiesības izvērtēt iedzīvotāju interešu iespējamo aizskārumu, ņemot vērā vietējos apstākļus. Tomēr, pieņemot individuālo lēmumu, tām jāņem vērā leģitīmais mērķis ierobežojumu noteikšanai (kas tieši noteikts Azartspēļu likuma 2.panta pirmajā daļā un netieši izriet no tiem ierobežojumiem, kas skaidri noteikti likumā (likuma 41.panta otrā daļa). No Azartspēļu likuma 42.panta sestās daļas formulējuma izriet, ka ierobežojoša lēmuma apsvērumiem ir jābūt konkrētās vietas apstākļos pietiekami precīzi pamatotiem, nevis vispārīgiem. Pašvaldībai arī jāpatur prātā, ka no likuma mērķa (komersanta intereses, no vienas puses, un iedzīvotāju intereses, no otras puses) neizriet likumdevēja griba azartspēļu pakalpojumus vispār izskaust. Tādēļ, vērtējot sabiedrības interešu

aizskāruma esību un būtiskumu, pašvaldībai jāraugās, lai pakalpojuma sniegšanas ierobežojumi nesniegtos tiktāl, ka pakalpojumu sniegšanas iespēja attiecīgajā administratīvajā teritorijā faktiski tiek izslēgta, pamatojot šādu lēmumu ar vispārīgu vērtību spriedumu, ka iedzīvotāju liela daļa vai vairākums pret azartspēļu zāles atvēršanu izturas noliedzoši. Tādēļ, lai arī pašvaldību kompetenci noteicošā norma tiešā tekstā to neparedz, pašvaldībai, aizliedzot azartspēļu organizēšanu konkrētā vietā, šo jautājumu vēlams aplūkot plašāk, nepieciešamības gadījumā personai norādot uz iespējamām vietām, kurās sabiedrības interešu būtiska aizskāruma riska nav (vai tas ir mazāks) un azartspēļu organizēšana ir iespējama.

[10] Izskatāmajā lietā apgabaltiesa spriedumā konstatējusi, ka spēļu zāle atrodas daudzdzīvokļu mājas 1.stāvā, netālu (200 metru apkārtnē) no šīs vietas atrodas vairākas kultūras un izglītības iestādes (kultūras nams un trīs skolas). Ēka ir pieguloša bulvārim, kam raksturīga intensīva iedzīvotāju plūsma un satiksme. Tuvākajā apkārtnē ir dzīvojamie kvartāli, no kuriem ir intensīva iedzīvotāju plūsma uz pilsētas centru. Tieši pret šo spēļu zāli iebildis liels pašvaldības iedzīvotāju skaits.

Senāta ieskatā, tiesa, novērtējot tieši minēto apstākļu kopumu (it īpaši iedzīvotāju intensīvo plūsmu minētajā rajonā), pamatoti ir atzinusi, ka šādā vietā var pieaugt tādu azartspēļu zālē nokļuvušo personu skaits, kurām tur nemaz nav bijis nolūka doties. Turklāt azartspēļu zāles atrašanās kultūras un izglītības iestāžu rajonā var provocēt tieši nepilngadīgo personu interesi par tām un tādējādi radīt kaitīgu ietekmi. Tāpat nav šaubu, ka azartspēļu un kultūras vai izglītības iestāžu piedāvātās vērtības nav saderīgas. Tādēļ teritorijā, kur iedzīvotāju lielas daļas koncentrēšanās un intensīvās plūsmas iemesli ne tikai nav saistāmi ar azartspēlēm raksturīgu izklaidi, bet ir balstīti atšķirīgās vērtībās, tiesa pamatoti saskatījusi Azartspēļu likuma 42.panta sestās daļas piemērošanas pamatu, proti, iedzīvotāju interešu būtisku aizskārumu.

Pieteicēja kasācijas sūdzībā iebildusi pret atsevišķu faktu novērtējumu spriedumā, proti, kas attiecas uz lielas iedzīvotāju daļas pārvietošanos konkrētajā teritorijā un iedzīvotāju izteiktajiem iebildumiem. Senāts piekrīt pieteicējas viedoklim, ka tādi apstākļi, kā iedzīvotāju intensīva plūsma pati par sevi un iedzīvotāju vispārīga negatīva attieksme pret azartspēlēm, nebūtu pietiekami atļaujas atcelšanai. Šāds ierobežojuma pamatojums, iespējams varētu novest pie azartspēļu faktiskas aizliegšanas vispār. Arī tiesa pati ir norādījusi, ka iedzīvotāju viedoklim ir tikai pakārtota nozīme. Tiesa ir vērtējusi šos un arī citus apstākļus to kopumā. Šo pašu apsvērumu dēļ nav izšķirošas nozīmes, ka tiesa nav vērtējusi pieteicējas iesniegtos datus par reģistrēto azartspēļu atkarīgo personu skaitu

Latvijā un azartspēļu negatīvā vērtējuma sabiedrībā zemo īpatsvaru. Šādi fakti to pārlieku attālinātās attiecināmības uz konkrēto vietu dēļ pamatā nav izmantojami Azartspēļu likuma 42.panta sestās daļas piemērošanas gadījumā. Turklāt, Senāta ieskatā, vispārīgus apsvērumus par azartspēļu negatīvo ietekmi un to negatīvo vērtējumu sabiedrībā ir izdarījis likumdevējs, un pašvaldība nevar ar šādiem apsvērumiem pamatot nesamērīgus ierobežojumus, kas pārsniedz likumdevēja mērķi.

[11] Senāts nepiekrīt pieteicējas apsvērumiem, ka Azartspēļu likuma 42.panta sestās daļas piemērošana jāpamato ar konkrētiem pierādījumiem, ka azartspēles konkrētajā vietā rada būtisku iedzīvotāju interešu aizskārumu. Pieļaujot, ka konkrēta gadījuma apstākļi var prasīt arī konkrētus pierādījumus ierobežojuma attaisnojumam, Senāts pamatā nepiekrīt šādam minētās tiesību normas iztulkojumam. Atkarībā no konkrētās situācijas var būt atšķirīgs nepieciešamais pamatojuma un pierādījumu klāsts, lai ierobežojumu atzītu par samērīgu. Tomēr atbilstoši minētās tiesību normas jēgai likumdevējs nav noteicis pašvaldības pienākumu katrā gadījumā pierādīt, ka konkrētā azartspēļu vieta ir nevēlami ietekmējusi personu uztveri, apziņu vai rīcību attiecībā uz azartspēļu pakalpojumiem. Šādu faktu esības un cēloņsakarības pierādīšana Senāta ieskatā būtu pārlieku apgrūtinoša (pat neiespējama), kas novestu pie tiesību normas nepiemērojamības. Tādēļ, ievērojot normas mērķi, ir atzīstams, ka pašvaldībai ir jāpamato sabiedrības interešu būtiska aizskāruma objektīva iespējamība, bet nav jāpierāda konkrēti interešu aizskāruma gadījumi.

Nav pamata arī uzskatīt, ka Azartspēļu likuma 42.panta sestās daļas piemērošanas pamats varētu būt azartspēļu organizēšanas pārkāpums. Kā tas norādīts jau iepriekš, Azartspēļu likuma 42.panta sestā daļa ir vērsta uz azartspēļu pakalpojumu piedāvājuma saskaņošanu ar būtiskām sabiedrības interesēm, bet ne uz iespējamu pārkāpumu kontroli to organizēšanā. Atbildību par normatīvo aktu pārkāpumiem šajā jomā regulē Azartspēļu likuma 12.nodaļa.

[12] Pirmās instances tiesa (šim apsvērumam pievienojusies arī apgabaltiesa) norādījusi, ka pieteicējam nav liegta iespēja nodarboties ar izvēlēto komercdarbību vispār, bet gan tikai konkrētajā vietā. Senāta ieskatā šāds tiesas arguments var tikt uzskatīts kā pārāk vispārīgs, jo tas pēc būtības nesniedz atbildi uz jautājumu, vai pieteicējas tiesības nodarboties ar konkrēto komercdarbību attiecīgajā administratīvajā teritorijā netiek ierobežotas pārmērīgi. Tomēr konkrētajā lietā šā argumenta pamatojuma trūkums nav pietiekams sprieduma atcelšanai, jo atļaujas atcelšana ir konkrētos apstākļos pietiekami pamatota. Citiem vārdiem, šajā lietā nav saskatāms, ka pašvaldības teritorijā vairs nebūtu

citas vietas, kur sniegt azartspēļu pakalpojumus. Turklāt arī citu vietu trūkums, ievērojot konkrētos šīs lietas apstākļus, neradītu pieteicējas tiesības šos pakalpojumus sniegt tieši pieteicējas izvēlētajā vietā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 348.panta 1.punktu un 351.pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o s p r i e d a

Atstāt negrozītu Administratīvās apgabaltiesas 2009.gada 10.novembra spriedumu, bet sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Joker Ltd.” kasācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese	V.Kakste
Senators	A.Guļāns
Senatore	R.Vīduša